

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 28 marca 2023 r.

Poz. 3178

UCHWAŁA NR 9/525/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 marca 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LV/377/2023 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa niektórych podatków stanowiących dochód gminy, wyznaczenia inkasentów oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 1 marca 2023 r. Rada Miejska w Sierakowie, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym oraz art. 47 § 4a ustawy – Ordynacja podatkowa, postanowiła w sprawie zarządzenia poboru niektórych podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 22 marca 2023 r.

Jednocześnie, działając na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym, tut. Izba wezwała do udzielenia informacji, czy w głosowaniu nad ww. uchwałą brali udział radni Rady Miejskiej w Sierakowie, którzy na mocy jej postanowień zostali powołani na inkasentów oraz do przedłożenia wyciągu z protokołu z obrad Rady Miejskiej w Sierakowie na sesji w dniu 28 lutego 2023 r., w części dotyczącej procedowania nad badaną uchwałą.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Sierakowie w dniu 8 marca 2023 r. przekazał wyciąg z protokołu sesji Rady Miejskiej w Sierakowie, która odbyła się w dniu 28 lutego 2023 r. oraz dokument prezentujący wyniki głosowania nad uchwałą Nr LV/377/2023 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa niektórych podatków stanowiących dochód gminy, wyznaczenia inkasentów oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w dniu 22 marca 2023 r. Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią oraz przedłożonymi przez Przewodniczącego Rady Miejskiej w Sierakowie dokumentami ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Zgodnie z art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888, z późn.zm.) oraz stosownie do art. 28 § 4 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn.zm.) rada gminy może zarządzić pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych, podatku rolnego od osób fizycznych, podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczać inkasentów ww. podatków i określać wynagrodzenie za inkaso, a także wyznaczyć termin płatności pobranych podatków dla inkasentów późniejszy aniżeli dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić.

W myśl przepisów art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może zarządzić pobór podatków lokalnych w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wynagrodzenie za inkaso.

Rada Miejska w Sierakowie skorzystała z możliwości wynikających z przywołanych przepisów prawa i przedmiotową uchwałą zarządziła na terenie Gminy pobór podatków od osób fizycznych: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa (§ 1 uchwały), wyznaczyła na inkasentów osoby wskazane z imienia i nazwiska (§ 2 uchwały), ustaliła wysokość wynagrodzenia za inkaso (§ 3 uchwały).

Z treści postanowienia § 2 przedmiotowej uchwały wynika, że na inkasenta wyznaczony został m.in.: p. Artur Conert na terenie sołectwa Lutom, który jest jednocześnie radnym Rady Miejskiej w Sierakowie.

Z wyciągu z protokołu sesji Rady Miejskiej w Sierakowie, która odbyła się w dniu 28 lutego 2023 r. oraz dokumentu prezentującego wyniki głosowania nad uchwałą Nr LV/377/2023 Rady Miejskiej w Sierakowie z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa niektórych podatków stanowiących dochód gminy wynika, że radny p. Artur Conert uczestniczył w sesji Rady Miejskiej w Sierakowie w dniu 28 lutego 2023 r. i brał udział w głosowaniu nad badaną uchwałą oraz głosował za jej podjęciem.

Kolegium Izby wskazuje, że art. 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Artykuł ten wprowadził zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.

Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Stanowisko to potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny m.in. w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 1865/09, w uzasadnieniu którego wskazał, że *"głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego rady gminy dotyczy również interesu prawnego kandydata na to stanowisko o charakterze majątkowym"*.

W tej sytuacji, udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu jest istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2002 r., sygn. akt II SA/Wr 1498/02, a także A. Szewc, Komentarz do art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, Lex/el. 2012, teza 3).

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie podjęta z udziałem w głosowaniu radnego ustanowionego inkasentem jest nieważna. Przyjmuje się bowiem, że ocena interesu prawnego radnego i skutków jego ewentualnego naruszenia jest wyłączona, bo nawet wówczas gdy interes radnego jest zbieżny z interesem gminy, radny podlega wyłączeniu. Zatem już tylko sama możliwość dotknięcia interesu prawnego wystarcza dla zastosowania art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Radny, którego interesu dotyczy uchwała może bowiem wpływać na treść uchwały nie tylko poprzez głosowanie, ale także

w wyniku podejmowania innych działań typu lobbystycznego. Jeżeli zatem radny ma zostać inkasentem, pobierając z tej racji wynagrodzenie, to podlega wyłączeniu od głosowania nad uchwałą w tym przedmiocie.

Za stwierdzeniem nieważności badanej uchwały przemawia to, że sposób jej uchwalenia pozostawał w wyraźnej sprzeczności z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Skoro – jak wykazano – nad uchwałą głosował radny p. Artur Conert – osoba podlegająca wyłączeniu na podstawie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, to uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem prawa, czego konsekwencją jest stwierdzenie jej nieważności.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
(-) z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.